

УДК 7.012:687

РОЛЬ ВІВ'ЄН ВЕСТВУД В ІСТОРІЇ МОДИ

БУГАЙ Ліна, ГЕРАСИМЕНКО Олена, ЧУПРИНА Наталія

Київський національний університет технологій та дизайну, Київ, Україна
chouprina@ukr.net

Вів'єн Вествуд – британська дизайнерка, яка революціонізувала моду, поєднавши панк-естетику з високою модою. Її творчість не лише вплинула на стиль кількох поколінь, а й стала інструментом соціального протесту. У статті аналізується її внесок у формування альтернативної модної культури, її вплив на індустрію та значення спадщини Вествуд для сучасного світу моди.

Ключові слова: панк-мода, Вів'єн Вествуд, британський стиль, андерграунд, авангард, екологічна мода.

ВСТУП

Вів'єн Вествуд – одна з найвпливовіших персон у світі моди. Її ім'я асоціюється з викликом традиційним нормам, протестом та сміливими експериментами. Вона почала свою кар'єру в 1970-х роках, відкривши разом із Малкольмом Маклареном магазин «SEX», що став символом панк-руху. Її креативність сприяла формуванню стилю, який змінив уявлення про високу моду та її межі. Її внесок виходить далеко за межі дизайну одягу: Вествуд була активною громадською діячкою, виступала за екологічну моду та права людини. Її роботи втілюють у собі бунтарський дух, що продовжує впливати на дизайнерів і споживачів по всьому світу.

ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою дослідження є визначення впливу Вів'єн Вествуд на розвиток панк-моди, її трансформацію у високу моду та аналіз значення її дизайнерських рішень для сучасної модної індустрії.

РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ ТА ЇХ ОБГОВОРЕННЯ

Вів'єн Вествуд розпочала свою кар'єру в 1970-х роках у Лондоні, співпрацюючи з Малкольмом Маклареном, менеджером легендарного панк-гурту *Sex Pistols*. Їхній магазин *SEX* став не лише місцем продажу авангардного одягу, а й осередком панк-культури. У цей період Вествуд розробила ключові елементи панк-естетики: рваний одяг, металеві заклепки, шкіряні корсети, футболки з провокаційними написами. Проте її вплив не обмежувався панком [3]. У 1980-х Вествуд почала експериментувати з історичними мотивами, створюючи колекції, натхненні вікторіанською Англією та французьким рококо. Вона поєднала традиційний крій з авангардними рішеннями, зробивши свій стиль упізнаваним у світі високої моди [1, 4].

Рис. 1.
В. Вествуд:
провокація та
панк-естетика,
1978

Рис. 2.
В. Вествуд.
Нарядна сукня,
колекція осінь-
зима 1995/1996

Рис. 3.
В. Вествуд.
Нарядний
ансамбль,
колекція pret-a-
porter, 2003

Рис. 4.
В. Вествуд.
Нарядний
ансамбль,
колекція pret-a-
porter, 2003

Вествуд зруйнувала межу між вуличною модою та кутюром, довівши, що протест може бути естетично виразним. Її колекції стали викликом встановленим нормам і зробили панк частиною модного мейнстріму. Дизайнерка вплинула на цілі покоління митців, стилістів та модельєрів, серед яких Александр МакКвін, Джон Гальяно та Марк Джейкобс [1]. Крім естетичних революцій, В. Вествуд активно використовувала моду як інструмент соціального протесту. Вона виступала проти надмірного споживання, критикувала політичні системи та підтримувала екологічні ініціативи. У 2010-х роках вона стала однією з головних прихильниць sustainable fashion (сталого розвитку в моді), закликаючи до використання екологічних матеріалів і зменшення виробництва швидкої моди. Вів'єн Вествуд часто використовувала свої модні покази як платформу для активізму, демонструючи політичні гасла на одязі та закликаючи до змін [2].

Після смерті дизайнерки у 2022 році її вплив не зник. Навпаки, її ідеї залишаються актуальними, а багато дизайнерів продовжують її справу. Одним із найбільш відомих дизайнерів, які зазнали впливу Вествуд, став Александер МакКвін. Його колекції вирізнялися поєднанням традиційних англійських кроїв із андерграундною естетикою, що перегукується з роботами Вествуд 1980-х років. Він також використовував історичні силуети та драматичні образи, часто привносячи елементи театралізації у свої покази. Наприклад, його колекція *Highland Rape* (1995) мала чітко виражений політичний підтекст, аналогічний до маніфестного стилю Вествуд [1]. Ще одним дизайнером, натхненним її підходом, є Джон Гальяно. У своїх роботах він активно використовував еkleктику та історичні деталі, створюючи фантастичні образи, що межують між класикою та панком. Зокрема, його колекція Fall 1993 Ready-to-Wear для Givenchy мала багато спільного з розкішними, але навмисно недбалими образами, які Вествуд представила у своїх вікторіанських колекціях [3].

Рис. 5.
Дж. Гальяно.
Вечірній
ансамбль,
колекція haute
couture, 2010

Рис. 6.
Дж. Гальяно.
Нарядний
ансамбль,
колекція haute
couture, 2003

Рис. 7.
Дж. Гальяно.
Нарядний
ансамбль,
колекція pret-a-
porter, 2003

Рис. 8.
Дж. Гальяно.
Нарядний чолові-
чий ансамбль,
колекція pret-a-
porter, осінь- зима
2011-2012

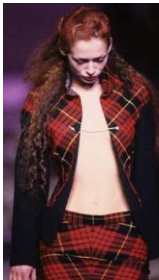

Рис. 9.
А. МакКуїн.
Повсякденний
комплект,
колекція pret-a-
porter, осінь-
зима 1995-1996

Рис. 10.
А. МакКуїн.
Нарядний
комплект,
колекція pret-a-
porter, осінь-
зима 1995-1996

Рис. 11.
А. МакКуїн.
Вечірня сукня,
колекція pret-a-
porter, осінь-
зима 2008-2009

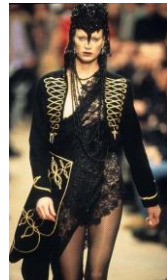

Рис. 12.
А. МакКуїн.
Нарядний
ансамбль,
колекція pret-a-
porter, 1996

Сучасні бренди також продовжують запозичувати стиль Вествуд. Наприклад, Марс Джакобс неодноразово визнавав її вплив на власні дизайнерські рішення. У його колекціях простежується грайливе ставлення до моди, характерне для Вествуд, а також любов до драпіровок і деформованих силуетів. Його лінія *Marc Jacobs Redux Grunge Collection 2018* містила відсилання до панк-естетики, яку започаткувала Вествуд [3]. Не можна не згадати Вірджіла Абло, засновника Off-White та колишнього креативного директора чоловічої лінії Louis Vuitton. Його підхід до поєднання вуличного стилю з елементами класики значною мірою перегукується з тим, як Вествуд інтегрувала андерграундну культуру у високу моду. Колекції Off-White часто

містять провокаційні написи, асиметричні крої та використання неординарних матеріалів – усе це елементи, які вперше ввела в моду саме Бів'єн Вествуд.

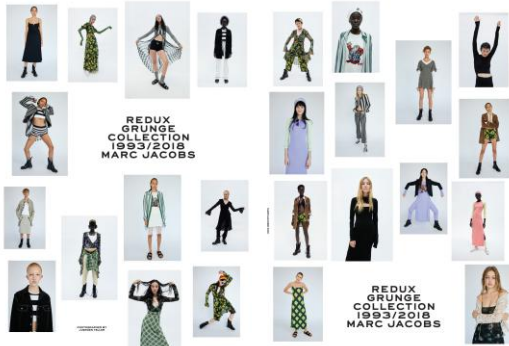

Рис. 13. Marc Jacobs' 'Redux Grunge' collection / Photo: Juergen Teller [6]

ВИСНОВКИ

Бів'єн Вествуд змінила моду, поєднавши протест, естетику та відповідальне споживання. Вона сформувала альтернативну культуру, зробила стиль маніфестом і популяризувала етичні принципи в індустрії. Її спадщина виходить за межі моди, впливаючи на суспільство загалом.

ЛІТЕРАТУРА

1. Чупріна Н. В. Аналіз діяльності Будинку моди як суб'єкта індустрії моди. Вісник Харківської державної академії дизайну і мистецтв. 2013. № 1. С. 54–57.
2. Лосєва М. Теорія моди. Концепції та практики, 2021. 176 с.
3. Craik J. The Face of Fashion Culture Studies in Fashion. London: Routledge, 1994.
4. Чупріна Н. В. Система моди XX – початку XXI століття: проектні практики та чинники функціонування (європейський та український контексти): монографія. Київ: КНУТД, 2019. 476 с.
5. Офіційний сайт журналу «Vogue». URL: <https://vogue.ua/>
6. Офіційний сайт «Business of Fashion». URL: <https://www.businessoffashion.com/articles/news-analysis/marc-jacobs-re-issues-famous-grunge-collection/>

BUHAI L., GERASYMENKO O., CHUPRINA N. VIVIAN WESTWOOD'S ROLE IN FASHION HISTORY

Vivienne Westwood is a British designer who revolutionized fashion by fusing punk aesthetics with high fashion. Her work has not only influenced the style of several generations, but also become an instrument of social protest. This article analyzes her contribution to the formation of alternative fashion culture, her impact on the industry, and the significance of Westwood's legacy for the modern world of fashion.

Key words: punk fashion, Vivienne Westwood, British style, underground, avant-garde, ecological fashion